

и се тръска на капки. Ожаднѣлата народна душа трѣбва да се полива. Да се полива планомѣрно и достатъчно.

Убедилъ се още повече професоръ Стюартъ, че народната цѣлина е пригодна за наука, даже и за виша наука. Зависи, какъ ще бжде разработена цѣлината и какъ ще бжде хвърлено семето.

Случайно прочетениятъ урокъ, случайно държаната сказка не могатъ да ползуватъ слушателитѣ. Тѣ могатъ да задоволятъ тѣхното любопитство, но не и да обогатятъ тѣхнитѣ умове. Нуждно е достатъчно и подбрано семе. Потрѣбенъ е планъ въ работата.

Професоръ Стюартъ се убедилъ, че неговитѣ слушатели не бива да бждатъ само нѣми слушатели. Не бива да участвуватъ въ уроцитѣ само съ ушитѣ си. Тѣ трѣбва да участвуватъ и съ ума си. Не само да бждатъ внимателни, но и разсѣдливи. Не само да поглъщатъ, но и да творятъ.

За да възбуди у слушателитѣ си по-голѣмъ интересъ, за да ги направи разсѣдливи, дейни, съ една дума: да ги направи участници въ уроцитѣ, ето какво измислилъ професоръ Стюартъ:

За всѣки урокъ той приготвялъ отъ по-рано кратко изложение. Това изложение било нѣщо като скелетъ на урока. При започване на урока той раздавалъ на слушателкитѣ си по едно таква изложение. Слушателката се

водѣла по него и по-внимателно следѣла урока. Така тя не се отвлѣчала, ами се вдѣлбочавала.

Професоръ Стюартъ не се задоволилъ само съ това. Той отишълъ по-нататъкъ. За да провѣри, доколко слушателитѣ му сж усвоили преподаваната наука, той имъ задавалъ да развиятъ подходящи теми. Този начинъ за провѣряване знанията на слушателкитѣ ималъ грамаденъ успѣхъ. Следъ първия урокъ триста слушателки му изпратили своя работа. Това още повече окуражило професора.

*

Ползата отъ тѣзи курсове веднага се почувствувала. Числото на читателкитѣ въ мѣстнитѣ библиотеки се увеличили. Посетителкитѣ на курса почувствували нужда да увеличатъ, да разширятъ своитѣ знания. Тѣ почнали да търсятъ книги.

Желѣзнопѣжнитѣ работници въ гр. Крю се научили за успѣха на тѣзи курсове. Тѣ замолили професора и тѣмъ да чете такива уроци. И тамъ уроцитѣ имали сжщия успѣхъ.

Следъ това професоръ Стюартъ челъ такива уроци и на работницитѣ въ Рочдалъ.

Дейността на Стюарта обрнала внимание на университетитѣ. Тѣ се възпламенили. Университетскитѣ курсове за народа почнали да никнатъ като гѣби. Оградитѣ на университетитѣ не изглеждали вече като затворени манастири. Тѣ не могли и не бивало